

Reggeli Ujság

25. évfolyam

Felelős szerkesztő:
vitéz ÁRVA DEZSŐ

152. szám

A normandiai hidfőállásban minden támadást visszavertek a németek

A Felső-Dnyeszter és Kovely között hiába támadott a Szovjet

A Magyar Távirati Iroda jelenté: Ma a kora hajnali órákban délről észak felé támadó ellenséges kötelék jobb szárnya érintette az ország nyugati határának légterét. Bombázásról és károkról nem érkezett jelentés.

A Nemzetközi Tájékoztató Iroda közli: A német és magyar légvédelmi erők hatásosan tüzeltek a berepülés útvonalán azokra az északamerikai bombázókötetekre, amelyek ma reggel nagytávolsági vadászok védelme alatt behatoltak a védnökség fölé és támadást kíséreltek meg keletnémetországi területek ellen. A bombázók egy része még horvát és magyar területen kénytelen volt bombáit ledobni.

AZ OLASZORSZÁGI HADIHELYZET

Az Interinf jelentése szerint Közép-Olaszországban az angol-szászok degaulleista és lengyel zsoldosok támogatásával tegnap is folytatták heves támadásaikat. A leghevesebb harcok tegnap is az Adriai partíi szakaszon alakultak ki, ahol a lengyelek egész nap rohamozták a német állásokat. A támadások azonban még a német vonalak előterében véresen összeomlottak a német tüzérség jól irányított zárótüze következtében. Csak Osimonál értek el helyi betörést a helység keleti részében. A harcok itt még folynak. A Trasi-meno-tótól északra a sieniai szakaszon, Volteronál és Rosignone-nál a németek több, páncélosok által támogatott támadást vertek szét részben még a német állások előtt, részben ellentűkésekkkel, közelharcban. Rosignonenél egy páncélhárító egymaga hét amerikai páncélosot semmisített meg.

A V—1 HATASA AZ ANGOL DIÁKSÁGRA

Az angol lapok a harcéri hírekben kívül majdnem minden cikkükben a V—1 hatásáról írnak. A Daily Mail arról cikkezik, hogy

a V—1 milyen súlyos helyzetbe hozta a délangliai diákokat. Az állandó támadások és a következő támadásoktól való félelem teljesen elvonja figyelmüket a tanulástól. A vizsgákra sem készülhetnek el és gyakran elkésnek a vizsgákról, mert a V—1 támadásai akadályozták őket vagy szétrombolták lakásukat. A vizsgák a légnyomás ellen védő falak mögött folynak az újabb támadásoktól való félelemben és állandó izgalomban.

NEM SZÜNETEL A V—1 TÜZE

A Német Távirati Iroda közli a brit hírszolgálat jelentése alapján, hogy a V—1 bevetése tegnap is folytatódott délangliai célpontok és Nagy-London területe ellen.

AZ ANGOLSZÁSZOK ELŐHALADÁSA CSAK MÉTEREK-BEN FEJEZHETŐ KI

Az Aftonbladeti című svéd taplondoni jelentése szerint az angolszászok előhaladása Normandiában csak méterekkel fejezhető ki. Minden Londonba érkező jelentés megállapítja, hogy a német ellenállás megszilárdult és a németek minden vonalon helyi ellentámadásokat hajtanak végre, amelyeket lobogó harci szellem jellemez.

Német hadijelentés

A német véderő főparancsnoksága közli a vezéri főhadiszá-lasról:

A normandiai hidfőállásban a harcok súlypontja tegnap is a Carentanól délnyugatra levő térségben volt a cherbourgi félsziget nyugati partjáig. Az áttekinthetetlen erdős és bozótos területeken gyakran elkeseredett közelharcokra került sor, amelyekben csapataink minden ellenséges támadást, amelyeket erős légitámadások támogatottak, visszautasítottuk. Le Plessisnél és Montgardontól délre a betört ellenfelet ellentűkessel visszavertük. A La Haye Du Duits-tól keletre levő erdős vidék megtisztítása az oda benyomult ellenségtől még folyamatban van.

A francia térségben 125 terroristát és ejtőernyővel lebecsült brit szabotázsosztagot harcban megöltünk.

A hidfőállás és a megszállt nyugati területek felett 22 ellenséges repülőgépet lőttünk le.

A haditengerészet harci eszközei által az inváziós arcvonal vizein ismét három cirkáló, egy romboló és hat megrakott szállító

hajó süllyedt el 32.000 BRT tartalommal és egy további cirkáló súlyosan megrongálódott.

A haditengerészet biztosító járművei a Szajna torkolatánál el-süllyesztettek az elmúlt éjszaka egy brit tüzérségi gyorsnaszádot és többeket súlyosan megrongáltak.

Július 6-ára virradó éjjel Brest vizein útközetre került sor négy német előőrhajó és négy ellenséges romboló között. Két rombolót lövésekkel felgyújtottunk. Egy saját naszád hősi harc után elveszett. Legénységének részét megmentettük.

London térségére továbbra is súlyos megtörtő tüzünk nehezedik.

Olaszországban az ellenség tegnap számos páncélos által támogatva majdnem az egész fronton támadott. Kemény harcok után a Liguriai partok mentén, Volterranál, Sienától északnyugatra, Arezzo térségében, a Ammeride mindkét oldalán és az Adriai parton az ellenfelet csekély helyi betörésekig veszteségesen visszautasítottuk. Az Adriai parton még folynak a harcok.

Csatarepülőink az elmúlt éjszaka ismét az ellenséges utánpótlási forgalmat támadták jó hatással az Adriai partok mentén.

Az elmúlt hetek harcaiban különösen kiűntette magát a földi harcokban egy légelhárító tüzérbrigád Müller ezredes parancsnoksága alatt.

A keleti front déli szakaszán a Szovjet a Dnyeszter felső szakasza és Kovely között több hiábavaló támadást intézett. A közép-ső szakaszon a súlyos harcok a nagy elhárítócsata eddigi gyűjtőpontjaiban tovább tartanak. A Baranovicse földszorason a város-tól keletre felfogtuk a páncélosoktól támogatott ellenséges támadásokat. A Molodecnotól nyugatra levő térségben is elkeseredett harcok folynak. Ettől északra ellenséges támadó csoportok előnyomulóban vannak Vilna felé. A Narocs-tólól északnyugatra, ahol a Szovjet számos támadása meghiúsult, különösen kiűntette magát a bajor 212-es gyaloghadosztály Sensfuss vezérőrnagy parancsnoksága alatt. Polocktól északra és északnyugatra a bolseviszák tegnap csak gyengébb támadásokat intéztek, melyek állásaink előtt összeomlottak.

Csatarepülőkötelékek hatásosan beavatkoztak a földön folyó harcokba és számos ellenséges köteléket ugrasztottak szét.

Nehéz harci gépek éjjel jó hatással folytatják a harcot a szovjet utánpótlás ellen a pályaudvarok és vasúti vonalak ellen intézett támadásokkal.

ANGLIÁBAN MÁR RÉG NINCS SAJTÓ- ÉS SZÓLÁSSZABADSÁG

Az egyik angol konzervatív képviselő cikket ír a Daily Mail című angol lapba. Ebben sajnálkozását fejezi ki, hogy jelenleg nincs szervezett ellenzék az alsóházban, amely a kormányt igazmondásra kényszerítené. A kormány nagy befolyást gyakorol a sajtó felett, sajtószabadság már rég nincs Angliában, mer a cenzurahiva al tisztviselőinek ezrei minden szabad megnyilatkozást megakadályoznak. A kormány tagjai sem fejezhetik ki szabadon nézeteiket és az alsóházi képviselők sem szerezhetnek pontos tájékozódást a helyzetről. Ilyen körülmények között nem lehet csodálkozni azon, hogy az angolok nagy tömege nem tudja, miért harcol.

NYOLC EV ELŐTT TÖRT KI A KINAI—JAPAN HÁBORÚ

A brit hírszolgálat alapján közli a NTI: Csangkaisek tábornagy a kínai—japán háború kilörésének nyolcadik évfordulója alkalmából kiáltványban fordult a kínai néphez és ebben hangoztatja, hogy Csunking-Kina a végső győzelemig folytatja a háborút. Cél-talan lenne tagadni — mondta ki-áltványában —, hogy a japánok mos ari offenzívája gyorsan halad előre és így a helyzete komoly.

Churchill angol miniszterelnök üdvözlő táviratot intézett Csangkaisek tábornagyhoz a kínai—japán háború kilörésének évfor-dulója alkalmából és ebben is-métellen kijelentette, hogy a nyugati győzelem kivívása után Ang-lia híven előbb tett ígéreléhez tel-jes erejével Japán ellen fordult.

<p>NEMZETI (volt APOLLÓ) FILMSZÍNHÁZ Július 7-től 10-ig Gárdonyi Géza regénye nyomán ISTEN RABJAI Főszereplők: <i>Barta Erika, Tasnády Ilona, Szilassy László, Makláry Zoltán és Lehotay Árpád</i> Előadások kezdete: mindennap 3, 5 és 7 órakor. Vasár- és ünnepnap d. e. 11 órakor MATINÉ</p>	<p>ATTILA (volt ODEON) FILMSZÍNHÁZ Július 6-tól 9-ig Szenzációs német premierfilm! TAIFUN Főszereplők: <i>Inkt Siroff, Veit Harlan, Victor De Kowa és Lilian Heidt</i></p>	<p>ZRINYI FILMSZÍNHÁZ Július 8-tól 11-ig Szenzációs olasz premierfilm! Szerelmi riadó Főszereplő: <i>ALIDA VALLI</i> Előadások kezdete: mindennap 3, 5 és 7 órakor. Vasár- és ünnepnap d. e. 11 órakor MATINÉ</p>
---	--	---

Három hónapra ítélték a kolozsvári vízművek volt igazgatóját

Kolozsvárról jelentik: A törvény-szék most vonta felelősségre Oros Gyulát, a Vízművek volt igazgatóját, mert a bécsi döntés után kétféle jogtalanul folyósi-tott, részben az igazgatóság tagjainak és vezető tisztviselőinek, részben a román Nemzeti Bank útján a román belügyminisztériumnak a hadbavonultak családjainak segélyezésére. A bíróság a szakértők meghallgatása után megállapította, hogy a kiutalás jogtalanul történt, ezért Oros hűtlen kezelés vétsége miatt háromhónapi fegháza ítélt. A büntetés végrehajtását a bíróság felfüggesztette. Az ítélet nem jogerős.

Hármas szerencsétlenség a szemétdombon Felrobbant a gránát

A múlt nap könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt a Féglavetőben a Gettó mellett lévő szemétdombon. Halmi Józsefné 47 éves, Tegez-utca 28. Katona Ferencné 44 éves, Torockó-utca 39 és Menyhárt Róza 23 éves, Gyulai-utca 11. szám alatti lakosok kimentek a szemétdombra, hogy ott a szemét között még használható dolgokat keressenek. Keresés közben robbanás rázkódtatta meg a levegőt és mindhárom asszony sérülést szenvedett. A szerencsétlenül járt asszonyokat a mentők részleges elsősegélyben, majd kiszállították a sebészeti klinikára. Állapotuk nem súlyos. A robbanással kapcsolatban megindították a nyomozást.

Az állam adományt ad a török ötosztrereknek

Ankarából jelentik: Vasárnap egy török falucskában ötosztrerek születtek. Mind az öt fiú. A török rádió közölte, hogy az ötosztrereket a török nemzet adományozta és a megfelelő törvényjavaslatot már előterjesztették a parlamentben. Szardzsoglu miniszterelnök személyesen fejt meg minden szükséges intézkedést az ötosztrerek érdekében. Belegápoló nővéreket és orvosokat küldött a falucskába az ötosztrerek ápolása céljából.

Július 6-tól 9-ig Magyar film

AZ ELADÓ BIRTOK

Főszereplők: *Seiczky Zita, Páger Antal, Váczay Piri, Mihályffy Béla*

ezu add magyar és új híradó

Előadások kezdete: mindennap 3, 5 és 7 órakor vasár- és ünnepnapokon d. e. 11 órakor MATINÉ

Légiriadókor az utcán levő fogatolt járművekből a lovakat biztonságosnak látszó helyre kell vezetni

Utletékes helyről felhívják az állat- tartó gazdákat figyelmét arra, hogy légiriadókor az utcán levő fogatolt járművekből a lovakat azonnal fogják ki és a legközelebb eső biztonságosabbnak látszó helyre vezessék. A lovaknak oszlophoz, fához kötése, de teljes védelem nélkül hagyása nem elegendő és felesleges károsodást okozhat a nehezen pótolható loállományban és a tulajdonos károsodásán kívül nemzetgazdasági szempontból sem kő-zombós. Mivel lovak számára szolgáló ovó-hellyel nem rendelkezünk, tanácsos a lovakat a támadás előtt, lehetőleg olyan helyre vezetni, ahol legalább a bombák repeszhatásától a legjobban védve vannak (udvar, fészer, kerítés mellé) és ilyen helyen kell azokat szilárd tárgyhoz (fa, öllép stb.) hozzákötni. Az esetleg megsérült lovakat azonnal első segélyben kell részesíteni. E célból a tulajdonosok ojtassák ki a kocsisokat, hogy Budapest területén a kerületi állatorvoshoz, vidéken a legközelebbi halászi vagy magánállatorvoshoz forduljanak.

A hazulról a frontra érkező levél legyen örömmünnep és erőt adó vigasz

Az utóbbi időben, különösképpen azóta, hogy Budapestet sűrű egymásutánban több angol-szász terror-támadás érte, gyakran megessik, hogy az itthonmaradottak kétségbeesett hangú és oktalanul ijesztő tartalmú leveleket irnak a hadműveleti területen tartózkodó hozzátartozóiknak. Ezek a levelek — mint a rémhírterjesztők általában — keserű hangon és sötét színekkel cselelik az itthoni helyzetet, pedig a tapasztalat azt mutatja, hogy a légitámadási követő első órák természetes feszültsége után mindig kiderül: a tűz nem is olyan veszedelmes, csak a füstje volt nagy. A támadás után egy-két nappal már sokkal világosabban szemléli az ember az eseményeket és ha nem veti az első pillanatban papírra benyomásait, tárgyilagos hangon számolhat be a távoli haremzőkön küzdő szeretteinek az itthoni hírekről. Nyugodt lélekkel mondhatjuk, hogy a lakosság fegyelmzett viselkedése és a hatóságok működése folytán az itthonmaradottak veszteségei minden alkalommal szerencsére, nagyon csekélyek és hogy a munka, a mindennapi élet a riadó lefűvése után azonnal folytatódik. A magyar katona újból harcra, hazájának védelmére, a régi harcos eszmék és régi hagyományok állították a vártára és adták a fegyvert a kezébe, hogy híven ezer esz endős hivatásához ismét oltalmazza nyugatot, nagy szövetségese oldalán. Ez a harc döntő, sőt sorsdöntő. Ma nincs front és nincs hátrország. Ma mindenki egyformán katona, akár ide-haza dolgozik a jövőért, akár a frontokon vérzik hazájáért. Elképzelhetetlen tehát, hogy valaki csüggedtségében vagy szenzációkeresésből tollat ragadva, távoli kedveseit riasztva halálra azokkal a sötét képkekkel, amelyeket az ellenséges propaganda igyekszik az itthonmaradottak szemé elé festeni. Nehéz időket élünk, történelmi napok vihara tombol felettünk. A felelősség tehát kétszeres. Mindenki gondolja meg, mielőtt levelet ír a frontra levő hozzátartozójának, kedvesének, barátjának, hogy ez a levél ne csak szomorúságot hirdessen és ne csüggedést, hanem hitet küldjön ki a hátrérra, mert csak az egy-séges összefogás, a vállelve vívotti harc hozhatja meg a győzelmet. Nem azért írunk levelet a frontra, hogy sötét színekkel cseleljük és eltűlozzuk az itthoni helyzetet, hanem, hogy felvidítsuk, megnyug-tassuk távoli kedveseinket, hogy ők is érezzék: mi gondolunk rájuk, hazul-ról is mindig felétek száll a gondolatunk és éppen úgy helyállunk a végső győzelemért, mint ti adakinn a haremzőn. A hazulról érkezett levél tehát ne jelentsen keserűséget, nyötrelmet és gszvos szomorúságot, hanem legyen örömmünnep, vidám megkönnyebbülés és — ha szomorú hírt, csapást kell közölni — erőt adó vigasz.

A rögtönítelő bíróság a Hernád-úcai rablógyilkosok közül hármat halálra ítélt

A többi vádlott súlyos fegyházbüntetést kapott

A hernádutcai hulladarabolókat esztör ökon állították rögtönítelő bíróság elé. A tárgyalást Krayzell Miklós tanácselnök vezette, a vádat Szabó Zoltán ügyész ismertette. Kétféle rablógyilkosság és kétféle rablás bűntette miatt emelt vádat Treitl János, Treitl Ambrus, Prém János, Antal József, Kovács Magda, Mészáros Istvánné, Treitl Jánosné, Roszjár Ernő, Barta István és Pataki Bertalan ellen. A személyi adatok felvétele után vitéz Szecsődy Imre és Vitray Antal törvényszéki orvosszakértők terjesztették elő véleményüket. A vádlottak nem elmebetegek, de bizonyos mértékig beszámíthatóságuk korlátozott. Treitl János kihallgatásával kezdődött a drámai izgalmaikkal mindvégig bővelkedő tárgyalás. — Nem érzem magam bűnösnek, — válaszolta az elsőrendű vádlott. Majd amikor az cinök megkerde-

te, hogy elkövette-e a rablást és a gyilkosságot, halkán így válaszolt: — Igen, elkövettem.

A rendőrségen Treitl azt mondta, hogy Kovács Magda felbujtására ölték meg a két nőt. Treitl igyekezett öccsét és feleségét menteni, viszont Kovács Magdára most is terhelően vallott.

Kovács Magda előtt hoztam és azt ígérte, hogy más hasonló körülmények között éls gazdag emberekkel is megismerteti, tőlük is pénzt szerzünk. Nem én határoztam el a gyilkosságokat. Kovács Magda rábeszélésére követtem el mindent és csak ez a mentőem. Bűnösserek meg, de családomra legyenek tekintettel — fakadt sírva a gyilkos.

Simon Ferenc rendőrtanácsos tanúvallomásaiban kijelentette, hogy a gyilkos önként tett vallomást. A 19 éves Treitl Ambrus azt vallotta, hogy fivére megfenyegette s ezért segédkezett a bűntényben. Amikor Antal József elfáradt, a nők holttestének feldarabolásában, azt ő folytatta. Szerinte sógora csak akkor értesült a történetekről, amikor a feldarabolás már megkezdődött. A szembesítésnél viszont Treitl János változatlanul megmaradt amellett, hogy felesége semmiről nem tudott, nem is volt otthon.

Prém János vádlott azt állította, hogy az ő szerepe mindössze az volt, hogy

súlyal le kell ütnie a két nőt. A gyilkos szerszámokat az elsőrendű vádlott készítette elő a fürdőszobájában.

Amikor az idősebb felebarátam — vallott a vádlott — Treitl János torkonragadta és fojtogatni kezdte. Azt, hogy ki végzett a fiatalabb nővel, nem tudom, bár segélykiáltását hallottam.

A gyilkosság után 10 darab 100 pengőst kapott, azt azonban tagadta, hogy az idősebb nő újáról lehúzza az aranyevőruát. Antal József beismerő vallomást tett és fennartotta a rendőrség előtt elmondottakat.

Treitl Jánosné tagadta, hogy hármit is tudott a bűncselekményekről, Antal József viszont a szemébe mondta, hogy tájékozódva volt mindenről. Mészáros Istvánné, Pataki Bertalan, Roszjár Ernő és Barta István szintén tagadták bűnösségüket.

Vitray Antal a boncolási jegyzőkönyvet ismertette. Az idősebb áldozat halálát koponyatörés a fiatalabbikét fulladás okozta. Szabó Zoltán ügyész arra való hivatkozással, hogy hosszú évek óta nem fordult elő ilyen borzalmas bűncselekmény, Treitl Jánosra, Prém Jánosra, Kovács Magdára és Treitl Jánosnéra halálbüntetést kért. A védők az enyhítő körülményekről beszéltek.

A rögtönítelő bíróság bűnösnek mondta ki Treitl Jánost, Prém Jánost és Kovács Magdát, gyilkosság és rablás bűntetteiben és ezért

mindhármukat halálra ítélt.

Treitl Ambrust és Antal Józsefet bűnszegdi bűnrészesség címén 10, illetve 12 évi fegyházbüntetéssel sújtották. A többi vádlott ügyét rendes bíróság elé utalták.

HALLÓ

Velencei jelentés szerint a német hadsereg végleges védelmi vonala az Appenin-hegységben van. Itt szervezték meg a védelmet és itt akadályozták meg, hogy az ellenség ne hatolhasson be a Po-folyó síkságára. Az északolasz lapok most irnak először erről a védelmi vonalról és ezzel válaszolnak is az olasz közvélemények arra a kérdésre, hol állítják majd meg a németek az elleneséget.

A Newyork Times londoni tudóstója jelenti, hogy Amerikában általában nincsen fogalmuk arról a rettegésről, amelyben Anglia népe él három hete, mióta megkezdődött London és Délanglia bombázása a titokzatos német fegyverrel. Millió és millió angol minden este úgy fekszik le, hogy nem tudja felébred-e másnap reggel.

Eden angol külügyminiszter az alsóházban egy hozzá intézett kérdésre kijelentette, hogy az angol kormány mindent megtett annak érdekében, hogy a német hadsereg hadifoglyoknak ismerje el a francia ellenállási mozgalom német fogságba került tagjait. Illetékes német helyen ezzel kapcsolatosan rámutatnak arra, hogy a németek szigorúan a hágai nemzetközi törvények alapján állanak, ezek szerint pedig a francia ellenállási mozgalom tagjai orvlövészeknek tekintendők.

Roosevelt azzal a tervvel foglalkozik, hogy Brazília kivételével az összes délamerikai államokat kizárják a bérlet- és kölcsönszerződésből. A délamerikai államok ezen a címen eddig 1325 milliárd dollárral tartoznak az Egyesült Államoknak. Az egyetlen délamerikai állam, amely nem vette igénybe a bérlet- és kölcsönszerződést: Argentína.

A Finnországból Svédországba üdülésre küldendő gyermekek első csoportjában a Karjalából származó gyermekek, második csoportjában pedig a kibombázott gyermekek lesznek. A finn sajtó közölte, mond Svédországnak, hogy a nemzet legnagyobb kincsének a gyermekeknek néhány heti üdülést biztosít.

Jonics Velibor szerb vallás- és közoktatásiügyi miniszter Valjevóban beszélt a szerb ifjúsághoz és aggodalommal állapította meg, hogy éppen a valjevoi és környéki szerbekben nincs meg már ma az az egyetértés, amely két év előtt volt, amikor egységesen küzdöttek a kommunizmus ellen. Kérte őket az egység megővésére, mert csak így védhetik meg a Balkánnak azt a részét, amelyet Szerbiának hívnak.

Az amerikai külügyminiszter sajtóértekezletén egy újságíró kérdést intézett Hull külügyminiszterhez, vajjon Amerika és Anglia terveznek-e együttes lépéseket Argentína ellen. Hull külügyminiszter azt válaszolta, hogy ez a kérdés alkalmatlan válaszadásra.

Hivatalos bolgár jelentés szerint dr. Aladzsov a bolgár hadigazdálkodási főbiztos lemondott. Dr. Aladzsov a bolgár kereskedelmi bank igazgatója marad.

Az Egyesült Államok volt helsinki ügyvivője Stockholmba érkezett. Az ügyvivő nem volt hajlandó semmiféle politikai nyilatkozatot tenni a svéd újságíróknak.

Eden az alsóház ülésén megcáfolta azokat az Angliában elterjedt híreket, amelyek arról szóltak, hogy Spanyolország is résztvevő a száraz bombák gyártásában.

Churchill nyilatkozata a repülőbombákról

A németek újfajta kilövő-berendezéseket használnak

Londonból jelentik Churchill az angol alsóházban nyilatkozott a német repülőbombákról. Kijelentette, hogy csütörtök reggel 6 óráig a németek a francia partokon levő kilövőhelyekről összesen 2754 repülőbombát bocsátottak ki. Churchill hozzátette, tévedés lenne az efajta támadási forma komolyságának jellegét alábecsülni. A brit kormány titkos körei

sohasem becsülték alá jelentőségét.

1943 júniusában tudomást szereztünk a repülőbomba és a hosszútávú rakéta gyártási helyéről. A brit légi erő bombázói teljes erővel lecsúszottak ezekre a berendezésekre és nagy károkat okoztak. Sok német tudóst, akik egy Kraft durch Freude üdülőttelep átalakított helyiségében voltak, a bombák megölték. 1943 szeptember óta a La Manche-

csatorna legkeskenyebb helyén, a Calais vidékén lévő kilövőhelyek állandó bombaáradás alatt vannak. A németek most ellenintézkedéseink nyomása alatt

újfajta kilövő-berendezéseket használnak, amelyeket gyorsan fel lehet állítani és jobban elrejténi.

Ezekről intézik támadásukat.

Churchill hangoztatta, hogy mielőtt a németek új kilövőhelyeket létesítenek, illetve a megrongáltakat kijavítják, a légierő folytatja ellenük támadásait.

Churchill még ezeket mondta a német repülőbombákról: A repülőbomba berendezések támadásához szükséges erőfeszítés igen nagy megerőltetés: a repülő erőink lényeges hányadát vontuk el más célpontoktól ezekre a támadásokra. (MTI)

Csak a szirénajelzés után hagyjuk el az óvóhelyet

A légoltalmi csoportfőnökség figyelmeztetése

Illetékes hely eddigi közvéleményéből megtanultuk, hogy a „légoltalom vigyázz” szavak felhangzása után, amennyiben a mi riasztóközpontunk is megemlíti, légvédelmi riadót jelent, míg ugyanígy a riasztóközpontunk nevével együtt a „légoltalom pihenj” szavak a riasztás feloldását jelentik. Ezzel kapcsolatban azonban illetékes helyen mindig rámutattak arra, hogy ezek a jelzések Budapest I. rádióhullámhosszán

elsősorban nem a nagyközönségnek, hanem az arra illetékes légoltalmi szerveknek szólnak.

Eppen ezért a honvédelmi minisztérium légoltalmi csoportfőnöksége az alábbiakra hívja fel a lakosság figyelmét.

RIADÓJELZÉS ELŐTT IS LEHET RIASZTÁS

Különösen határmenti körzetekben előfordulhat, hogy a szirénák, illetőleg a hatósági riasztóeszközök előbb szólalnak meg, mint hogy a rádióon keresztül a riasztás megtörténne, illetőleg, hogy a rádió műsoradást becsúsztatná. Ennek oka abban van, hogy a határmenti városok légoltalmi parancsnokai a kerületi légvédelmi központoktól előbb megkapják a riasztási parancsot, mint hogy az országos légvédelmi központ arról értesülne és módja lenne a rádió műsoradásának beszüntetése és a rádióriasztás elren-

delése iránt intézkedni. Ezért tehát ebben az esetben is, bár a rádió még műsort sugároz, a lakosság ezekben a városokban igazodjék a helyi gyorsabb intézkedéseken alapuló helyi riasztáshoz, mert késedelme éppen a határ közelsége miatt súlyosabb következményekkel járhat, mint az ország többi részén.

„LÉGOLTALOM PIHENJ UTÁN IS FENNÁLLHAT A VESZÉLY

Ugyanígy előfordulhat, hogy rádióon keresztül „légoltalom pihenj” szavakkal feloldják a riasztást a mi riasztóközpontunkra, ellenben a szirénák még nem szólalnak meg. Ennek oka vagy abban van, hogy a város légoltalmi parancsnokának előbb körül kell határozni a legsúlyosabb kárhelyeket, vagy pedig hogy a város légoltalmi parancsnoka közvetlenül a kerületi légoltalmi központtól újabb riasztási parancsot kapott. Mindkét esetben belátástanulmányokkal járhat, ha a lakosság fegyvelmeztlenül előzönl, az utcákat s elhagyja az óvóhelyet. Eppen ezért

szóval meg nyugodtan, míg a szirénák jelzik a riasztás feloldását, csak azután hagyjuk el végleg az óvóhelyet.

A légoltalmi őrség természetesen úgy, mint minden hullámszűrésben, köteles átvizsgálni a ház vagy házcsoporthoz tartozó területet.

Horgosi, Martonost és Magyarkanizsát Szegedről látják el villanyárammal

A horgosi Földműves és Villamosági Szövetkezet a napokban tartotta rendezévi közgyűlését.

A közgyűlésen Fodor Gellért elnökgazdát a választmány nevében tette meg jelentését az üzleti évről, a felügyelőbizottság véleményét pedig Hosszú Aurél iskola igazgató ismertette. A jelentésekből kitűnik, hogy a 9 éve működő szövetkezet prosperitása állandóan biztató tendenciát mutat.

A közgyűlés Árokszállási János, Kovács István és Sárkány Lukács tagokkal bővítette ki az igazgatóságot.

A mult évre vonatkozó jelentések tudomásul való vétele és a szokásos felmentvény megadása után Fodor Gellért hosszasan ismertette a jövő üzletévre vonatkozó terveket. Közölte a közgyűléssel, hogy a szövet-

kezet tulajdonát képező horgosi és a szövetkezet kezelésében álló martonosi 1265 lakóházat világító áramelosztó hálózatot, már a közeljövőben a szegedi villanytelep áramával fogja táplálni.

az előző évi közgyűlés engedélye és felhatalmazása alapján.

Bejelentette, hogy már a szövetkezet raktárában felszók a szegedi horgosi távvezeték alumínium drót anyaga és napok kérdése, hogy a szövetkezet címére megérkezzen a 18 km-es távvezeték tartó oszlop-szállítmány. A távvezeték Szeged-Szentmihálytelek-Röszke vonalon halad Horgosra, majd innen a már meglévő távvezetékén táplálják Martonost és ennek meghosszabbításában Magyarkanizsa város áramszükségletét.

Ismertette továbbá, hogy érdekes

mozgalom indult meg az iránt, hogy most a horgosi tanyák is bekapcsolódjanak a villanyvilágításba. A terv szerint Horgos-Királyhalmán keresztül a Körösoldal sűrűn lakott háza mellett Kispiac martonosi településig lehetne kivezetni az áramot, erre a 16 km távolságra is rendelkezésre állna megfelelő mennyiségű alumínium távvezeték drót. Ennek a vezetéknek építése kb. 130.000 pengőbe kerülne. A szövetkezet ezt a tőkét saját erejéből előteremteti nem tudja jelen viszonyok között. De ezt a háború végéig esetleg vissza nem térő lehetőséget meg lehetne ragadni abban az esetben, ha az érdekelte királyhalmi körösoldali és kispiaci gazdák legalább 3 éves kezesség formájában segítenék a szövetkezetet kölcsön felvételében. Teljes garanciát nyújtana erre maga a távvezeték, amelyet a szövetkezet a kezeseknek a kezeség fennállásáig garanciaképpen lekötné.

Erre vonatkozó tárgyalások már meg is indultak úgy a körösoldali, mint a kispiaci érdekeltekkel és az eddigi kilátások azzal biztatnak, hogy még az ősz folyamán sikerül a horgosi tanyákat villamosítani.

A szeged-horgosi távvezeték építése a jövő hónapban kezdődik meg és hihetőleg szeptemberben már szegedi villannyal világítanak Horgoson és Martonoson.

Vidéken is új kenyér- és tészta-váltójegyek kerültek forgalomba

Folyó évi július hó 1-től kezdődően Budapesten és a közellátásilag Nagy-Budapesthez tartozó helységeken újranyomású és színezési kenyér- és tészta-váltójegyek vannak forgalomban.

A közellátásügyi miniszter ugyancsak július hó 1-től vidéken is új kenyér- és tészta-váltójegyeket rendszeresített.

A régi vidéki kenyér- és tészta-váltójegyek azonban a budapestiekhez hasonlóan további intézkedésig egyelőre

szintén érvényesek

s így azokat a vendéglátóüzemek, pékek, fűszeresek, stb. továbbra is kötelesek beváltásra elfogadni. (MTI)

Leszúrta fivérért egy sebesicsi gazdálkodó

VÁSÁR UTANI ÖSSZESZÓLALKOZÁSBÓL KELETKEZETT A VERESÉG

A szabadkai csendőrségnek jelentették, hogy Balázsevics Tamás jómódú szabadkai gazdálkodó, aki sebesicsi tanyákon lakik, fivére Balázsevics Márk veszekedés közben hasbaszurta.

A két Balázsevics-fivér a szabadkai vásáron járt de a légiriadó miatt korábban indultak haza. Előzőleg a Vetró-vendéglőben négy liter bort fogyasztottak és ittasan indulnak Sebesicsre. Utközben Balázsevics Márk kérte fivérért, hogy adja oda neki kaszanyél karikáját. Tamás azonban ezt megtagadta, mire összeveszték. Balázsevics már elmenőben volt, de Tamás utána eredt megütötte Márkot aki erre

szélsőségesen hasbaszurta ittas fivérért.

Balázsevics Márk ezután elment a csendőrségre, Balázsevics Tamás a Mária Valéria kórházba szállították. Az orvosok megállapították, hogy sérülése súlyos sőt életveszélyes a gyors orvosi beavatkozás azonban reményt ad arra, hogy sikerül megmenteni az életnek.

Balázsevics Márkot letartóztatták és az ügyészség fogházába szállították.

A bunyevácóság a helyes úton indult el

Dr. Piukovich József főispán beszéde a bunyevác nemzet-szervezet küldöttségéhez

Zomborból jelentik: Dr. Piukovich József Bács-Bodrog vármegye főispánja tizenegyfőnyi küldöttséget fogadott, a legismertebb bunyevác családok képviselőit. A küldöttség nevében dr. Miromiczky Iván ügyvéd üdvözölte a főispánt bunyevác nyelvű beszédben.

Biztosította a bunyevácóság bizalmáról és együttműködési szándékáról,

majd történelmi visszapillantást vélt a múltba és vázolta a bunyevácóság bácskai telepedésének körülményeit. Hangzotta, hogy a bunyevácóság ideköltözése óta sohasem tagadta meg népiségét és származását és ezt ma sem tagadja meg. Ugyanakkor számtalan és megdöbbentően bizonyítékkal szolgál a bunyevácóság arról, hogy nem csupán megértette kötelességeit, amelyeket ez a föld, amelyeken él, reá rótt, hanem

ezeket a kötelezettségeket alagyon felül is mindenkor teljesítette.

Ezután részletesen ismertette a bunyevác és a magyar nép egymás iránti viszonyát, amelyet rendkívül károsan befolyásolt a letűnt liberális rendszer. Éppen ezért a kölcsönös viszony soha nem volt olyan szerencsés, mint a március 19-ét megelőző időben. A bunyevácokkal úgy bánlak el, mint az állam ellenségeivel és munkaszolgálatra vitték őket, azokat, akiknek apja a múlt világháborúban vitézül küzdött és olyan kitüntetésekkel szerezte, amelyek méltókká tették őket a vilázzé avatásra.

A továbbiakban a bunyevác küldöttség vezetője rámutatott arra, hogy a bunyevác nép évszázadok óta nemzeti szocialista szellemben él anélkül, hogy tudatában lenne ennek. Ez az életforma lehetővé teszi, hogy kialakítsák a bunyevác nemzeti szervezeteit. Beszédét ezután így folytatta: Egész népünk nevében kijelentem, hogy mint önudáros nemzeti szocialisták készek vagyunk a szociális igazság szellemében fegyelmetlen, áldozatkészen és az élő népekkel egyforma arányban nemcsak vállalni, de teljesíteni is mindazon kötelezettségeket, amelyek az élet és sorsközösségből fakadnak, hogy a nemzeti szocializmus szellemi síkján népiségünk megtartása mellett részt vegyünk az elkövetkezendő nagy alkotó munkában hazánk és az új Európa javára. Ennek érdekében a következő javaslatot terjesztem elő:

1. Népi, vallási, kulturális és gazdasági szükségleteink akadályalan végzése nemzeti szervezeteink keretében.

2. Fiainknak a munkásszándokból való leszerelésére és hazabocsátására, hogy szükség esetén fegyverrel a kezükben vehessék kötelességüket a hazáért és Európáért.

3. Számarány szerinti képviselői és részvétel az állami és önkormányzati szolgálataiban.

Kérte a főispánt, hogy ezeket az előterjesztéseket tegye magáévá, majd ismét elten biztositotta a bunyevácóság bizalmáról és együttműködési készségéről.

Dr. PIUKOVICH JÓZSEF FŐISPÁN VÁLASZA

Dr. Piukovich József főispán a küldöttség vezetőjének válaszával örömei fejezte ki, hogy a küldöttség felkeresése. Hangzotta, hogy a bunyevácóság mindig az európai gondolatok körében él és dolgozott. Örömei nyilvánította afelett is, hogy a bunyevácóság a nemzeti szocializmus híve. Ti — mondotta a főispán —, annál könnyebben illeszkedtek be a nemzeti szocialista életformába, mert mélyen vallásosok vagyok.

Ha a krisztusi törvényeket, a tízparancsolatot végiggondoljuk, megállapíthatjuk, hogy tulajdonképpen azonosok a nemzeti szocializmussal.

A továbbiakban a főispán hangzotta, hogy mindenekelőtt meg kell teremteni a bunyevácok egységét. Azok, akik népüket a régi széttagoltság állapotában akarják tartani, rossz úton járnak. Össze kell fogniuk a bunyevácoknak is, nem egymás ellen harcolni és egyenlenséget szítani. Szóváltotta a főispán, hogy a

világháborúban nagyon sok bunyevác állta meg vitézül a helyét és örömei fejezte ki, hogy a jövőben az eddigi munkaszolgálat helyét katonai szolgálattal akarnak teljesíteni. Ezt intézményesen kell megvalósítani. A bunyevácoknak és sokácnak vissza kell szerezniük a becsületet

— amelyet ugyan nem ők veszítettek el hanem elvitatnak tőlük — és be kell állniuk abba a vonalba, amely az új Európa keretében a magyar munkaállam megvalósítása érdekében a magyar munkaállam megvalósítása érdekében dolgozik. Az a politikai keret, amit a nemzeti szervezettel jelent, a bunyevácoknak az európai győzelem fanatikus híveivel kell megtölteniük. En hiszem — folytatta, — hogy

valamennyi bunyevác és sokár tömörülni fog ebben a keretben, amelyet ti önként, saját kezdeményeztetékre kezdtek kiépíteni. En a legnagyobb figyelemmel kísérem munkátokat és sajnálom, hogy nem minden bunyevác és sokár ismerje fel a kor szavát. Mondjátok meg azoknak, akik féltékenységből, irigységből vagy aggodalmaskodásból nincsenek veletek, hogy ne féljenek, ti

becsületen úton indultatok el.

Meglátjátok, eljön az idő, amikor meg lesz a teljes egység és minél előbb meg lesz az egység, annál előbb nyílik mód arra, hogy visszaállítsák a bunyevácok régi becsületét.

A főispán nagy tetszéssel fogadott beszéde után közvetlen hangon elbeszélgetett a megjelentekkel. A küldöttség jó benyomásokkal, megelégedetten távozott a főispáni hivatalból.

Hogyan loptak el huszonötmillió frankot a Francia Bankból!

Párizsból jelentik: Karl Ludwig Schmidt, az Euróapress tudósírója írja:

„Lehet-e kártérítést követelni még forgalomba nem került bankjegyek ellopása miatt? Ez a kérdés áll annak a szenzációs bűnpernek középpontjában amely most kerül az V. párizsi bíróság előterjesztésére. A bűnper tárgya az a nagy felütést keltett betörés, amelyet a múlt év decemberében követtek el a Francia Bankban, ahonnan

huszonötmillió frankot loptak el.

A betörést egy Dumesnil nevű közműves követte el, aki véletlenül jutott a betörés gondolatára. Dumesnil földalatti javítási munkálatokat végzett a bank épülete mellett és eközben egy napon egy földalatti fal áttörése után a párizsi bankombákban találta magát. Amint áttörésgátolt a földalatti járatok és csatornák labirintusán, félórát út után világosságot vett észre, amely egy vastag vasrudakkal elzárt helyiségből jött. Dumesnil többször zsákokat pillantott meg a rács mögött és a zsákokon a Francia Bank felirata volt olvasható.

Másnap két karvastagságú vasrudat átfűrészelt és a legközelebbi zsákokat kiemelte.

A zsák azonban olyan nehéz volt, hogy egyedül nem tudta továbbvinni és ezért beavatta titkába Pierre André nevű karátját. Csak napok múlva sikerült kettőjüknek a zsákok felhozni és „cement” gyanúját hazaszállítani. A bankban természetesen nem ellenőrizhették minden nap, hogy megvannak-e az összes névleges zsákok és így a lopás jóideig felfedezetlen maradt.

Az egyik párizsi külvárosban később a rendőrség arra lett figyelmes, hogy

munkásgyermekek ismétlenül új ezerfrankosokat váltottak fel a péknél és a zöldségesnél.

A gyermekek Pierre André gyermekei voltak. Dumesnil felesége is gyanússá tette magát azzal, hogy hirtelen a legelső párizsi divatruházakban kezdett vásárolni. Pierre André a huszonötmillió frankból tizenkét milliót kapott és annak nagyrészt kertiében elásta. Dumesnil is a zsákmány legnagyobb részét elásta a tyúkóban és feleségének csak negyvenezer frankot adott.

Nyolcszáz ezer frankot viszont a Szajnába dobott,

mert ezek a bankjegyek átnedvesedtek, amikor átúszták a zsákokat a földalatti csatornákat. A bankjegyek legnagyobb része így megkerült és a Francia Bank csupán a Szajnába dobott nyolcszáz ezer frankért követelt kártérítést. Floriot, Dumesnil ügyvédje azt vitatja hogy a ki nem bocsátott bankjegyekért nem lehet kártérítést követelni. (NST)

Vakmerő tolvajok jártak egy újvidéki lakásban

A tolvajok a nyitott ablakon át jutottak be a lakásba, ahonnan 1500 pengő értékű zsákmánnyal távoztak

Csitörtékon a kora esti órákban vakmerő tolvajok garázdálkodtak Újvidéken, akik az Orgona utca 15. sz. alatti lakásból különböző holmit, szerzőtiszáz pengő értékben zsákmányként magukkal vitték. Mint a nyomozás során megállapította a rendőrség, a tolvajok ismerősek lehetnek a helyi viszonyokkal, több mint valószínű, hogy a házat illetve a lakást ahol a lopást elkövetették előzőleg megfigyelés alatt tartották. Kedden az esti órákban, szellőztetés végett a lakás tulajdonosa kinyitotta az ablakokat és rövid időre eltávozott a lakásból. Nem gondolt arra, hogy valaki távozását megfigyelte és rövid távollétét arra használja fel, hogy a nyitott ablakon át jusson a lakásba. A tolvajok, mert minden bizonnyal többen voltak, a lakás tulajdonosának rövid távollétét arra használták fel, hogy az összes szekrényeket feltörték és különböző ruhaneműk, valamint más holmit összeszedjenek és a gazdag zsákmánnyal az ablakon keresztül távozzanak. Amikor a lakás tulajdonosa hazatért megrökönyödve látta, hogy lakásában tolvajok jártak, akik az ablakon át távoztak és vitték magukkal a zsákmányt. A rendőrség a vakmerő lopás ügyében megindította a nyomozást.

Szolnokdoboka törvényhatósága a rágalmozási láz ellen

Beiktatták a megye új alispánját

Désről jelentik: Unnepélyes rendkívüli közgyűlésen iktatta be Szolnokdoboka vármegye törvényhatósági bizottsága vitéz dr. Czani Gézát, a vármegye új alispánját. Vitéz Czani Géza dr. megható szavakkal köszönte meg a meleg üdvözléseket, és többek között ezeket mondta:

— Programom: dolgozni a jobb és tisztább magyar életért, jobboldali keresztény szellemben. A pártpolitika ki kell kapcsolnunk, mert a honvédség ellátása, a belső front, közellátás mind olyan kérdések, amik mellett a politikai felelősnek állnia kell. A maga helyén

mindenki végezze a legelőbbét! Oda kívánok ha ni, hogy elűnjön a fekete piac, hogy a társadalmi élet, ellátás biztos és szilárd legyen. Ismerem a szórványkérdést, érdekében lenni akarok!

Az alispán szavai a törvényhatósági bizottság meleg lelkesedéssel és nagy tapsal fogadta, majd áttért Borsod vármegye átiratának tárgyalására, végül határozati javaslatot fogadott el, amelyben

elű éli a manapság lábrakapott szerelen levelezgetést és rágalmozást.

Az elnöklő főispán szavai után a közgyűlés a Himnusz eléneklésével ért véget.

BAJTÁRS!
Fiatal magyar!
Nemzeti létünk sorsdöntő küzdelmében köztünk a helyed!
Antibolszevika Törvényhatóság Tábor

KEDVES FÉLREÉRTÉS
Beteg: Doktor úr, folyton attól félek, hogy egyszer csak megúrt a guta!
Orvos: Iszik kend?
Beteg: Hát ha megkínálna a doktor úr!

HÍREK

— **Ügyeletes szolgálat Ujvidéken** a városi orvosi központi rendelésben, 1944. VII. hó 1—8-ig. Ügyeletes orvos: Dr. Bauer József, II. Rákóczi Ferenc u. 71 szám, tel.: 26—34. Ügyeletes gyógyszerárak: Divild J. Horváth Miklós, 1941. apr. 13. u. 2 szám, tel. 22—91. Mentők és tűzoltók: Andrássy utca 12 szám, tel.: 33—22.

— **Főispáni látogatások a kalocsai érseknél.** Grösz József kalocsai érseknél dr. apatini Fernbach Péter ujvidéki, Vojnich Gyula szabadkai és Endrey Gyula bajai főispánok tisztelgő látogatást tettek és ezenkívül meglátogatták a kalocsai érseki főkapitány tagjait is.

— **Halálos motorkerékpár-baleset.** Sándor János, a ceglédi bejelentő hivatal vezetője, Abonyban járt rokonainál. Hazafelé az utat motorkerékpáron tette meg és egy utkarányodóban egy háznak rohant. Koponyatörést szenvedett és a baleset színhelyén meghalt.

— **Új segédminiszter a szerb belügyminisztériumban.** Belgrádból jelentik: Nedics Milán miniszterelnök Popovics Dusánt, a belgrádi kerület főnökét belügyi segédminiszterre nevezték ki.

— **Temerini hírek.** A temerini gazdaságyilvántartó értesíti a gazdákat, hogy mindazok, akik adataikat bejelentették, a gazdakönyvek átvétele végett jelentkezzenek a községhez 8. sz. szobájában. Miután a közvetlenül a cséplés előtt állunk s csépléskor az új gazdakönyvre szükség van. — Miután az új élelmiszerjegyeket a közellátási hivatal még nem kapta meg, a kereskedők és sütőiparosok az igény jogosult fogyasztóknak kétheti adagot szolgáltatásnak ki elismervény mellett, melyet a fogyasztó állít ki s amelynek tartalmaznia kell a kiosztási könyvecske számát, az elvitt mennyiséget, az elvitel napját és a fogyasztó aláírását. A kiosztást minden kereskedő és sütőiparos lehetőség szerint az olyan fogyasztók részére eszközözzék, akik könyvecskéiket jegyek biztosítása végett náluk szokták leadni. A jegyek beérkezése után a kiosztást elvégzett adagnak megfelelő mennyiségű szelvényt a jegyről a közellátási hivatal levél és az elismervények birtokában levő kereskedőnek, illetőleg sütőiparosnak kiad, hogy elszámolási kötelezettségüknek zavar nélkül eleget tessenek. Petrolemtól elöllegezni nem szabad. — A község előljárósága felhívja azokat a leventéket, akik a légő és károlhárító szolgálatra beosztást kaptak, hogy a kijelölt napokon jelentkezzenek a tűzoltóaktanyában. Igazolatlán elmaradásuk esetén szigorú eljárás indul meg ellenük.

— **Kibombázott művészek és újságírók.** A vasárnap délelőtti budapesti bombatámadásnak több művész és újságíró károsultja is akadt. Teljesen szétrombolta a bomba Horvai János szobrászművész és Ösz Dénes festőművész műtermét, egy másik Ottubay Meléndának, az Operaház primabalerinájának lakását tette tönkre. A kibombázottak közé tartozik még Tatár György, az Operaház táncművésze és Fialoni Sergio, az Operaház karnagya is. Kodály Zoltánt is hajléktalanra tette egy ellenséges bomba. Az újságírók közül Bakos Ákóst, a Pest főszereplőjét és Baráth Ferenc hírlapíró bombázták ki.

— **Elveszett egy tehén az ujvidéki esordárról.** Kedden elveszett az ujvidéki esordárról egy fehér-szürkés tehén, oldalán római VI. szám volt. Aki tud valamit a tehenről értesítse Dániel hentesmestert, Ujvidék, Epres utca 53.

Egy hét a sportok múltjából

JULIUS 8. — 1843. A „Honderű” e napi száma Széchenyi István gr. csónakdaját illusztrációként közli. — 1884. A Herkulesben olvashatjuk a „Sportkedvelők Körével” kapcsolatban „Kis atléták a Duna partján” című elott. „Mozgalmas élet van a hétnek minden második napján a Vámpalota előtt. Egy kis atléta társaság tagjai itt nagy közönség előtt versenyeztek. És oly ügyesen rendeznek 8—12 éves atléták mindent, hogy gyönyörűség nézni. A pályán pontosan felmérve lépéssel, kis zászlókkal jelölik a pályát, az indulás számolással történik. Még diszkvalifikálják is a rendetlenkedőket. Díjak: kokárda, cserkeszörű és néha pénz is. Az életre való társaság elán egy fővárosi tekintélyes orvos gimnazista fia áll, kiből biztosabban derekabb ember válik, mint sok gombózó és haszontalan játékos úzó társaitól”.

— 1868. E napon folyt le hazánkban Győrben az első galamblövés verseny. **JULIUS 9.** — 1923. A götéborgi versenyeken a magyar birkozók győzelmet arattak. Pehelysúlyban Radvány, nagy közsépsúlyban Vargha elsők lettek. — 1926. Labori Károly dr. 6 óra 10 p. alatt úszott egyfolytában Visegrádtól Budapestig. — 1932. Vízilólopó csapatunk 9:2 (3:2) arányban győzött.

JULIUS 10. — 1792. Ferenc király és felesége koronázása után meglelték a herceprímás kertjében a karusszel lovaglást. — 1881. A MAC első távúszását rendezte Bécs és Budapest között, mely versenyben heten indultak és győztese, ki a 10 körmői aranyat nyerte, Bachmayer Ede bécsi úszó lett. — 1883. Megalakult a Budapesti Vasparipa Egyesület „Előre”.

JULIUS 11. — 1850. Született gr. Esterházy Mihály, hírneves lövészünk (Niera), a Galamblövész egyesület megalapítója, a MAC alelnöke, a Balatoni Yacht Egyesület és a Pozsonyi Hajós Egyesület elnöke. — 1862. Kabos Károly főhadnagya a Wels-Bécs közötti utat lóháton, bár 24 órában fogadott, 5 negyedórával előbb tette meg. 1931. I. Torris (francia) a 300 m-es gyorsúszásban 3 p. 27.6 mp-cel európai rekordot állít fel és világrekordot.

JULIUS 12. — 1847. Pesten született Szekrényessy Kálmán, hírneves sportfőnök, a Balaton és a Bódeni tó átúszója, a Sport című lap megalapítója.

JULIUS 13. — 1904. G. E. Larner (Anglia) a 2 mérföldes gyaloglásban 13 p. 11.4 mp-cel világrekordot állított fel. — 1926. P. Nurmi (Finnország) a 3000 m-es síkfutásban 8 p. 20.4 mp-cel világrekordot állított fel. — 1923. E napig bezárólag Magyarországon 2512 tornatanári oklevelet adtak ki. — 1928. Berlinben Hirschfeld 16 m. 16 cm-t, balkézrel 12 m. 43 cm-t dobott (új világrekord). — Newyorkban Kajac a 440 yardon 5 p. 36.2 mp-cel új hanyatúszó világrekordot állított fel. — A francia Martini 1 p. 50.2 mp-re javította a 800 m-es futás világbajnokságát.

JULIUS 14. — 1928. Vízilólopó csapatunk Párisban a bíró minden mesterkedése ellenére is fényes győzelmet aratott, eredmény 6:3 (1:1). — A B. válogatott Prágában verte meg a csehekét 4:3 (3:1) arányban. — 1930. Bárány István Párisban 59.2 mp-cel győzött a francia rekorddal úszó Paris ellen és megnyerte a Grand Priet. — Vízilólopó Magyarország—Franciaország 5:2.

— **Személyes megjelenési akadálynak** tekintik a légiriadót a bírásokban. A Budapesti Közlöny legutóbbi száma igazságügyminiszteri rendelettel közöl a polgári pereskedés és nemperes eljárások felebbviteli eljárásának újabb szabályozásáról. A rendelet a légiriadók és légitámadások okozta személyes megjelenési akadályokat tárgyalja olyan szempontból, hogy azok mennyiben befolyásolják az ügyek továbbvitelét.

— **Falu, amelynek minden házában hecsapott a villám.** A csehországi Érc-hegység gerince közelében, Eger városától nem messze fekszik Absroth helység, amely arról nevezetes, hogy valóságos „viharsarok”, amennyiben feltűnő gyakran látogatják meg a viharok. A helységnek nincs jóformán egyetlen háza sem, amelybe legalább egyszer ne csapott volna be a villám. Absrothban most egy intézetet létesítettek, amelynek az a feladata, hogy részletesen tanulmányozza ezt a jelenséget. Arra számítanak, hogy a rendszeres megfigyelés a földelektromosság és a földfizika terén olyan ismeretekhez juttatja a kutatókat, amelyek nemcsak tudományos szempontból, hanem gyakorlatilag is igen fontosak, mégpedig úgy az időjárás, mint az elektrotechnika szempontjából. Ilyen gyakorlati eredményt várnak azon kérdésben is, miképp lehetne védekezni a rádiózásnak viharok okozta zavarása ellen.

— **Halált okozott a villámcsapás** Bezdánban. Major Pál 38 éves bezdáni földműves 4 éves kislánya társaságában kocsiján munkáról hazafelé tartott, amikor utközben elfogta a vihar és egy lecsapó villám agyonütötte a gazdálkodót. A kisgyermeknek és a lovaknak semmi bajuk sem történt. A szerencsétlenül járt gazdálkodó iránt általános részvétet nyilvánul meg.

— **A méz növeli a szív működést.** Közismert tény, hogy a méz különösen hurutos betegségek gyógyítására kiválóan alkalmas, ezen túlmenően szívrosítást is szolgál. Az orvostudomány mindamellett eddig kevés figyelmet szentelt a körülménynek. Amióta azonban felismerték a szőlőcukor jelentőségét, amely mint ismeretes a méz fontos alkotórésze, több figyelmet szenteltek a méz tudományos vizsgálatának. Az egyik német orvosprofesszor békek szívvel végzett kísérletekkel bebizonyította, hogy a méz a szív működést nagymértékben befolyásolja és annak működésére serkentőleg hat. Így a kísérleti állat szíve a mézzel történő kezelés után erősebben és foként szabályosabban vert. Ezek a kísérletek beigazolták a nép körében már eddig is élő felfogást, amely szerint a szívgyengeségek gyógyítására és megelőzésére a nagyfokú mézfogyasztás igen kedvezően hat. Ily módon a méz a tudományos gyógyászatban is méltó helyet foglal el.

— **Megtámadták a Belgrád—Sabac között közlekedő hajót.** Belgrádból jelentik: A Belgrád és Sabac között közlekedő hajót világos nappal déli fél egy órakor Szekela megállónál a 9. kilométerreljövő kőnél a Száva balpartjáról, horvát területről megtámadta egy kommunista csoport. Fegyverekkel több sortűzet adtak a hajóra, de gránátvetővel is lőtték, úgy, hogy a hajó súlyosabb sérüléseket szenvedett és a szerbiai oldalon partra kellett futnia. A fegyverlövésnek több utast megöltek és sokat megsebesítettek. Röviddel a támadás után szerb határőrség érkezett a helyszínre és ezek először a szerb partra átjött banditákat zavarták vissza horvát területre, utána pedig megkezdtek a halottak kirakását és a sebesülteket elszállítását.

Közellátási értesítő

A Hivatal értesíti a közönséget, hogy az eheti húsrejtő 15 dkg. Ebből 8 deka sertés, 7 deka marha vagy borjúhús.

— **Érdekes megfigyelések a malária-szunyog röptáviságáról.** A szunyogok repülési távolságát már régóta kutatják, különösen azon fajfaját, amelyek a malária elterjesztésében jelentékeny közreműködnek. E kérdés megoldása különösen a szunyogleheltyeknek az emberi lakótelepektől számított távolsága szempontjából fontos. Ezért a kutatók beható vizsgálat tárgyává tették a szunyogfajta repülési távolságát. Megállapították, hogy ez a távolság meglehetősen változik. Elsősorban a szunyogok szempontjából kedvező talajköörülményektől és az áldozatra kiszemelt emberek és állatok tartózkodási helyétől függ. A kísérletre kitért szunyogok leghosszabb repülési távolsága 800 méter. A kutatóknak azonban azt is sikerült megállapítani, hogy igen kedvező körülmények és egyéb adottságok esetében ez a távolság 1500 méterre is növelhető. A legtöbb malariaszunyog azonban 900 méteres körzetben tartózkodik és ezen a területen fordul elő azután leggyakrabban a malária. Fontos az a megállapítás is, amely szerint 1500 méternél távolabbi körzetben ilyenkor ritkán történik ilyen megbetegedés.

— **Repülőmodellezők!** Megérkeztek a honvédelmi minisztérium által jóváhagyott különféle és legújabb típusú repülőgép modellező szerkezetek, a modell megépítéséhez szükséges tervrajzzal, műszaki leírással, építőanyagokkal. Kisebb gyerekek részére: papírból kivágható és összeállítható színes modellek, amelyek szobában egyaránt repülnek. Áruk 1.20 P. Kaphatók az Iparművészeti és Népművészeti Boltban Ujvidék, Rex palota, Horváth M. sugárút 1.

— **Hová csap a villám a legújabb tudományos megfigyelések szerinti?** A legújabb német statisztikai kimutatások szerint a villámok kilenczederésze május és augusztus között csap le. Villámokban leggyakrabban hónap az esős, viharos június. A szabad földeken háromszor annyi villám csap le, mint a városokban. A különféle fafajták vonzóerőt gyakorolnak a villámra. Jóval azelőtt, hogy a tudomány foglalkozott volna ezzel a kérdéssel, a közmondás már azt tanácsolta, hogy a tölgyet, fűzfát és fenőt kerülni kell viharos időben s legfeljebb a bükkfa alatt szabad menedéket keresni. A tudományos statisztika villámveszély szempontjából három csoportba osztja a fákat. Legtöbbet szenved a villámcsapástól a nyárfa, a tölgyfa, a szilfa, a fűzfa és az akácfa, kisebb mértékben a hárs, az alma, a cseresznye, a dió és a szelídgesztenyefa, legkevésbé az égerfa, a vadgesztenye és a bükk. Természetesen a helyi körülmények is határoznak, pl. a talajvíz közelsége stb. Általában ajánlatos viharban minden fát kerülni. A talajfajta sem egyformán viselkednek a villámlással szemben. Legkevésbé villám a meszes talajra üt, a marga a kétszeresére emeli a veszélyt az agyag hétszeresére, a homok kilenczederesére.

— **A szerbiai 18 éves diákokat** munkaszolgálatra hívják be. A szerbiai középiskolák növendékeit és végzett növendékeit, akik 1926-ban születtek munkaszolgálatra kaptak behívást.

Törzskönyvezik a gyümölcsfákat

Budapestről írják: A földművelésügyi miniszter által életrehozott gyümölcsfákat ellenőrző bizottság évek óta kutatja az értékes tulajdonságú gyümölcsfákat, azokat törzskönyvezi és ezek szemzőhajtásait a faiskolák részére megvásárolják. Évek során már igen sok értékes törzsfát jelöltek ki. Gyümölcsstermesztésünk szempontjából nagyjelentőségű ez a munka, de ez csak akkor járhat teljes sikerrel, ha ebben a termelők is segítőkészek. Fontos, hogy a termelői figyelemmel kísérsje nemcsak saját fát, hanem minden gyümölcsfát amerre megfordul és ha értékesebb gyümölcsfáról tudomást szerez, közölje azt a bizottsággal.

A nyári gyümölcsfáknál legértékesebb például a koránérő változat és értékes a színesebb gyümölcsű is, mivel ez általában piacosabb. Fontos és értékes tulajdonság a nagyság is. Bárki megfigyelheti, hogy egy és ugyanazon fajta gyümölcse az egyik fán nagyobb a másikon meg kisebb, vagy pedig az egyik fa bővebben terem, mint a másik. Az utóbbi tulajdonság különösen a meggyféléknél gyakori. Rendkívül fontos annak a megfigyelése is, hogy egyes fák hogyan állnak ellent a betegségeknek.

Minden gyümölcsstermelő saját érdekében is cselekszik, ha gyümölcsfáit figyel, mert nemzeti érdek, hogy az országban a legjobb fajtákat szaporítsuk el. A törzskönyvezés a termelőre is előnyös, mert nemcsak a gyümölcsöt, de a szemzőhajtást is értékesítheti, tehát kétszer szüretel a fáról. A bizottság a termésben lévő fát szakértővel megbíráltatja és több éven át figyelemmel kíséri. A gazdának semmi költséget nem okoz, hanem csak előnyt jelent a törzskönyvezés.

KÖZGAZDASÁG

A lezárt üzletek sorsa

Ki és hogyan kaphat üzlethelyiséget?

(Folytatás)

Az a kereskedő vagy iparos, akinek részére az üzlethelyiséget vagy üzemhelyiséget igénybeveték, a helyiség elfoglalásának napjától kezdve ugyanazt a bért köteles fizetni a tulajdonosnak, amelyet az előbbi bérlő fizetett.

Ha csak az üzlethelyiség egy részét veszik igénybe, vagy ha a korábbi bérlő valamilyen oknál fogva (rokonai viszony stb.) bért nem fizetett vagy a helyben szokásos bérnél kevesebbet fizetett, az új bérlő által fizetendő bér összegét az üzlethelyiség részbeni igénybevétele esetén a helyiség igénybevevő része és igénybe nem vett része közötti aránynak megfelelő összegben, egyéb esetben pedig olyan összegben állapítja meg, amelyet az illető helyen hasonló üzlethelyiség bérletéért általában fizetnek.

Az új bérlő a régi bérlővel semmiféle jogviszonyban nem áll

és annak sem bérleti tartozásaiért, sem üzleti kötelezettségeiért nem felelős. Ügynevezeti üzletátvétel (üzletutódlás) tehát nincsen.

Egyedül az alkalmazottak után fizetendő társadalombiztosítási jár-

ruékért való felelőség kérdése lehet vitás; ezt a kérdést a rendelet sem rendezte. A társadalombiztosításról szóló törvények szerint ugyanis a biztosítási járulékok az üzemutódlók az eredeti munkaadóval egyetemleg felelősek, az üzemutódlást pedig az üzemnek az eredeti adós üzemével való azonosága esetében a szerzés jogcíme tekintet nélkül kell megállapítani (1927:XXI. t.-c. 26. §, 1928:XL. t.-c. 27. §). Ha tehát abban a helyiségben, amelyben legutóbb kávé működött, bizonyos időn belül (az időtartamot esetről-esetről a körülmények figyelembevételével kell megállapítani) ugyan csak kávé nyit üzletet, az új üzlettulajdonos a társadalombiztosító intézeti járulékok fizetése szempontjából akkor is üzemutódló a réginek, ha közöttük az utódlásnak egyébként semmi nyoma sincsen. Nem tudjuk, hogy a hátralékos járulékok tekintetében mi lesz a biztosító intézetek álláspontja. Mindenesetre a kérdést leghevesebben volna rendeletileg szabályozni. Talán a zsidók vagyongóráról intézkedő rendeletek ki fognak majd térni erre a kérdésre is.

meghagyott gépjárművek részére szolgáltatható ki.

A kereskedelem- és közlekedésügyi kormányzat az E-betűs személygépkocsik és az Ū-betűvel el nem látott motorkerékpárok tulajdonosait, illetve üzembentartóit, nyomtatékosan felhívja, hogy a közúti forgalomból kivont gépjárműveik számára kiszolgáltott motorkerékpárokat a kiállított hatóságok haladéktalanul küldjék vissza.

Azok ellen, akik a felhívásnak nem tesznek eleget, nyolc nap elteltevel a büntető eljárás megindítható.

—ooo||ooo—

Kinevezések a kereskedelem- és közlekedésügyi minisztériumban

A Kormányzó a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter előterjesztésére számos kinevezést és előléptetést eszközölt. A minisztérium központi fogalmazási személyzetének létszámában Kőszeghy Ivánt, Vutkovich Zoltánt és Nánássy János miniszteri osztályfőnöké, Lukachich-Matekovich Aladárt, Vásárhelyi Bélát és Hidvégi Ervint miniszteri tanácsossá nevezte ki; Tary József miniszteri tanácsosi címet és jellegel kapott.

A műszaki szakszemélyzet létszámában Hanzély János miniszteri osztályfőnöké, Noiret Arnoldot miniszteri tanácsossá nevezte ki a Kormányzó s Láng-Miticzky Tibornak a miniszteri tanácsosi címet adományozta. A számvevőség létszámában vitéz Szentendrey Józsefet és Gujás Lászlót miniszteri számvevőségi elsőosztályú főtanácsossá nevezték ki.

A Központi Mértékügyi Intézet és mértékhitelítési szakszemélyzetének létszámában Faix Milisa a mértékhitelítési felügyelői címet és jellegel kapta. Az állampépítészeti hivatalok műszaki személyzetének létszámában Patz Lajost királyi műszaki főtanácsossá nevezték ki. A Nemzeti Szabadkötő és Tengerhajózási Vállalat igazgatósági személyzetének létszámában Kertész Józsefnek a főtanácsosi címet és az államvasúti rendszerű IV. fizetési osztály jellegel adományozták.

A minisztertanács a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter előterjesztésére Gebauer Béla, Akay Elemér, Maklár Sándor és Szájbély Jenő kormányfőtanácsosokat államvasúti igazgatóvá nevezték ki.

Tájékoztató

A bombakárosultak javára szánt adományát a 151.006. sz. postatakarék-pénztári csekk számlára fizesse be. Befizetési lap minden dohányárudában 3 fillérért kapható.

A csekk számla elnevezése: „B. M. légi támadások áldozatainak megsegítése letéti számla. Budapest. 151.006.”

Téves befizetések elkerülése végett ezzel a jelzéssel a befizetési lapot el kell látni.

Természetbeni adományokat városokban a polgármesterhez, községekben pedig az előjárósághoz kell eljuttatni.

A gépjárművek forgalmának és üzemanyagellátásának újabb szabályozása

A gépjárművek forgalmának és üzemanyagellátásának újabb szabályozásával kapcsolatban a következőket közlik a Magyar Távirati Irodával:

A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter a hivatalos lap július 2-án megjelent 81.000/1944. KKM számú rendeletével szabályozta a személygépkocsik és motorkerékpárok forgalmát. A rendelet értelmében július 4-én, minden éjféltől az E-betűs személygépkocsik és az Ū-betűvel el nem látott motorkerékpárok a közúti forgalomban nem használhatók.

A közúti forgalomban további intézkedésig meghagyták: a) az államfő személyes használatára szolgáló gépjárművek; b) a királyi hercegek személyes használatára szolgáló gépjárművek; c) a területenkívüliséget vagy nemzetközi jog értelmében személyes mentességet élvező személyek DT megkülönböztető jelzéssel ellátott gépjárművei; d) az RR forgalmi rendszámú gépjárművek és motorkerékpárok, amelyek Ū-jelzéssel el vannak látva; úgyszintén a VV forgalmi rendszámú gépjárművek és segédmotoros kerékpárok.

A forgalomban meghagyott gépjárművek üzemanyagellátásának biztosítása érdekében a kereskedelmi és közlekedésügyi kormányzat a hivatalos lap csütörtöki számában megjelent 81.800/1944 számú rendeletével a motorkerékpárokra az üzemanyag kiszolgáltat-

tását csökkentett mértékben ismét lehetővé tette.

A rendelet szerint a motorkerékpárok és ásványolajlerakatok az 1944. évi július és augusztus hónapokra kibocsátott különböző jelű motorkerékpárokra, valamint utalványokra az alábbi mennyiséget szolgáltatják ki: I. Sz. I. Sz.—4. 5 liter, II. Sz. II. Sz.—4 10 liter, III. Sz. III. Sz.—4. 15 liter, M., M.—4 5 liter. SM július hóban 3 liter, SM augusztus hóban 2 liter, I. B. A., I. B. A.—4. 10 liter, II. B. A. II. B. A.—4. 20 liter, III. B. A., III. B. A.—4 25 liter. I. T., I. T.—4. 15 liter. II. T., II. T.—4. 20 liter. III. T. 25 liter, IV. T., IV. T.—4. 35 liter. Mateosz 25 I. jelzésű 15 liter. Mateosz 50 I. jelzésű 30 liter. Mateosz 100 I. jelzésű 60 liter. Mateosz 250 I. jelzésű 120 liter.

Az 52.000/1943. K. K. M. számú rendelet 20. §-a értelmében kiszolgáltatót motorkerékpárok ellenében csak az azokon felülmúló mennyiségű motorkerékpárokra lehet szolgáltatni.

A motorkerékpárok ellenében kiszolgáltatót jegyek elszámolási módját is részletesen előírja a rendelet. Az egyes hónapokra érvényes jegyszelvények csak együttesen, a fenti csökkentett mennyiségre válthatók be, kivéve a Mateosz 100—250 liter jelzésű jegyeket, melyekre a rendelet előírásai alapján kisebb, de meghatározott mennyiségek is kiszolgáltathatók. Motorkerékpárok csak a forgalomban

SPORT

Az OSK engedélyezte a belgrádi német katonaválogatott újvidéki mérkőzését

Vasárnap a Zentai AK játszik Újvidéken

Mint megírtuk, az Újvidéki AC az új bajnoki idényre szóló előkészületeit már július 30-án megkezdte. Elsőnek nemzetközi mérkőzést bonyolít le és a csapat a belgrádi német katonai válogatott ellen játszik, amely már sok figyelemreméltó eredményt ért el. A nemzetközi jellegű mérkőzés bizonyára érdekes küzdelmet hoz, tekintettel, hogy a belgrádi katonacsapatban több elsővonalbeli német játékos szerepel. Az Újvidéki AC eredetileg július 9-ére hívta meg a katonaválogatottat, de a belgrádiak július 30-át ajánlották. Az UAC ezt az ajánlatot el is fogadta és kérte a mérkőzés engedélyezését. Az Országos Sport Központ hozzájárult a nemzetközi mérkőzéshez és azt július 30-án le is játszik.

Vasárnap — hogy Újvidék labdarúgó műsor nélkül ne maradjon — a Zentai AK szerepel Újvidéken. Az NB II. osztályában szereplő csapat tavasszal alaposan feljavult és komoly ellenfele lesz az Újvidéki AC csapatának. Előmérkőzésként a szegedi kerület ifjúsági bajnoki döntőmérkőzését játszik le. Az újvidéki Villám áll ki a szabadkai Bácska ellen. A Villám megnyerte az újvidéki alosztály ifjúsági bajnokságát. Szegeden pedig 3:2 arányban legyőzte a szegedi bajnok UTC ifjúsági együttesét. Ha vasárnap sikerül a szabadkai Bácskát legyőznie, részt vesz az országos ifjúsági bajnokság döntő küzdelmeiben, amelyeket a Szent István kupamérkőzések előtt bonyolódna le Budapesten.

««(III)»»»

A HÓDSÁGI KÖRMÉRKÖZÉS ÁLLÁSA

Vasárnap játszik le az utolsó forduló

Hetekkel ezelőtt — mint annakidején megírtuk — Hódságon érdekes körmérkőzést kezdtek. Négy csapat: a Hódságon állomásozó honvédség, német légiőr és a fegyveres SS alkalmi együttesei és a Hódsági LE csapatának részvételével. Minden vasárnap két mérkőzést játszanak le. A körmérkőzés kétfordulós, pontrendszer szerint bonyolódik le, tehát minden csapat mindannyalvalal kétszer kerül szembe. A vasárnapi forduló eredményei a következők voltak:

Fegyveres SS—Honvédség 2:0 (2:0)
Légiőr—Levente 3:3 (1:1).

A vasárnapi forduló után a körmérkőzések állása a következő:

1. Fegyveres SS	5	3	0	2	12:9	6
2. Levente	5	2	1	3	16:12	5
3. Légiőr	5	2	1	2	15:18	5
4. Honvédség	5	2	0	3	9:13	4

A táblázatból látszik, hogy az erőviszonyok majdnem egyformák és a küzdelem kiegyensúlyozott, mert az első az utolsótól csak két pont választja el.

Vasárnap az utolsó fordulót játszik le. A fegyveres SS csapata a légiőr csapatával méri össze erejét, a leventék pedig a honvédek ellen játszanak. Ezeket a mérkőzéseket jól az első az első. A legtöbb esélye a fegyveres SS csapatának van, amely győzelem esetén megszerezte az elsőséget.

Ha vereséget szenved, akkor a légiőr csapata is bajnok lehet, feltéve, hogy a leventék vereségét szenvednek a honvédcsapattól. Abban az esetben viszont, ha a légiőr és a leventecsapat győz, a két együttes között a gólarány dönti el az elsőséget.

0000000

SZENT ISTVÁN NAPJÁN JÁTSZÁK LE A LEVENTEBAJNOKSÁG DÖNTŐ MÉRKŐZÉSÉT

Július 30-án kezdődnek a döntő küzdelmek

A második országos levente bajnokság kerületi bajnoki mérkőzései a befejezéshez közelednek és június 30-án már az országos bajnokságot kezdik meg a küzdelmeket a kerületi bajnokok. Az országos vezetőiség már ki is sorsolta a kerületi bajnokok mérkőzéseit. A döntőt Szent István napján, augusztus 20-án játszik le.

Az V. kerület bajnoka augusztus 4-én játszik a IV. kerület bajnokával. Mint ismeretes, az ötödik kerületben a bajnoki címért még két bácskai egyesület küzd, és pedig a Mozsori és az Obecsei LE. Vasárnap a két csapat Mozsoron játszik egymás ellen.

0000000

UVAK hírek: Békéscsabára a következő játékosokat kérem az öltözőbe szombaton d. u. 5 órára: Egri, Horváth III, Zahoray, Zentai, Pörge, Kovács, Iványi, Wjllner, Németh, Lónavér, Tóth, Bartha. — Intéző.

A honvédválogatott vasárnap Kaposvárott játszik a városi válogatott ellen.

Levente labdarúgók figyelmébe. Felhívom az összes levente labdarúgó játékosokat, hogy a náluk lévő felszerelést vasárnap délelőtt szolgáltassák be a Levente Otthon II. emeleti 57. számú szobájában. A felszerelést javítás céljából szedjük össze. — Csapatkapitány.

Felhívás az újvidéki leventékhez! Felhívom azon leventéket, akik motorkerékpáros kiképzésben szerezni szeretnének és ezáltal gyorslevente szakosztály tagjaivá lenni, hogy folyó évi július hó 9-én vasárnap délelőtt 8—10-ig a Levente Otthonban jelenjenek meg. Mindhárom körösorban leventék jelenkezhetnek. — Surján szakoszt. vez.

Újvidéki Berszál SE hírek: A vezetőség felhívja azon lelkes tagokat és játékosokat, akik önként hajlandók segíteni az öltöző udvarán az övöhely építésénél, hogy vasárnap délelőtt 10 órára legyenek az öltözőben. — Vasárnap egy vegyes csapatunk a Bácska vegyessel játszik mérkőzést délután 4 órával kezdettel, felhívjuk az alatt felsorolt játékosokat, hogy délután 3 órára az öltözőben jelentkezzenek, Mihályovics, Tóth, Pörge, Atanackov, Dzsigurzdzi, Vaszin, Másics II, Másics III, Koszics, Horváth M, Boros, Kiss, Oberknezev, Forkapity, Keresztes Szauer, Ügyefetes Mókus. — Az újvidéki Berszál SE vidékre ellenfelet keres a közeledő vasárnapokra. Cím: Berszál SE, Újvidék. Postafiók 192. — Telefon. 22—34.

A cseh-morva védnökségben még egy bajnoki forduló van hátra, a bajnokság csak ezen dől el. Az élen a Spárta áll 44 ponttal, követi a Szlávia 43 ponttal.

Hivatalos UAC hírek: A vasárnapi mérkőzésre kéri a következő pénztárosokat és rendezőket, hogy délután negyed 4 órára szíveskedjenek a Horthy Miklós sportpályán megjelenni. Pénztárosok: Dornstaecler, Budák, Paszko, Belák. — Rendezők: Klampfer, Demeter, Heterle, Himmelsbach, Süle, Beknovits, Papp I. Sarró, Szabados, Keresz, Orendi, Papp II, Kurila, Merkovits, Jovánovits és Sulomár. — Vezetőség.

— Aranyos igazgatónőnk, tessék megengedni, hogy még valami mondjak!

Virághné egy pillanatra gondolkodik, hogy mi feleljen erre, de az én mégis így szól:

— Tessék!

— De nem tetszik rám megharagudni?

— Remélem, nem olyan akar mondani!

— En csak azt szeretném megkérdezni, csak azt, hogy napszállt-e a nap, villanyvilágításban lehet-e sü kérézni a napfényben?!

Virághné arca szigorú lett.

— Báróczy kisasszony! Milyen kérdés ez?!

— Nem kérdés ez, aranyos igazgatónőnk — folytatta Anikó, — hanem kérdés. Alázatos kérdés. Mert napszállt a nap után nem lehet már a napfényben sü kérézni, de tanulni villanyfényben is lehet. Tessék tehát azoknak megmondani, akik mindenáron most akarnak tanulni, hogy később is lehet. És tessék megengedni nekünk, hogy vidáman élvezzük ezt a szép őszi délutánt, amely talán már az utolsó és amiben már nem soká lehet részünk.

Virághné nem válaszolt azonnal.

Nem tud a, hogy haragudjék-e, vagy nevesen. Az iskolai fegyelmet megköve elve volna, hogy az ő tilalma teljesüljön és a leányok viselkedjenek csöndesebben és rendesen. De a szíve Anikónak adott igazat. Hát persze, hogy boldogság és jóleső érzés ebben a szép őszi napsütésben ugrán-

Irta: Falvay Andor

(10)

dozni. Hát persze, hogy nem soká tart már az egész. Sőt az is meg lehet, hogy ez már az utolsó napsütéses délután. Tanulni pedig villanyvilágítás mellett is lehet.

Küzdött benne a két érzés, de a végén mégis a szívére hallgatott.

Anikó lehajtott fejjel állt előtte, mintha bűnbánóan bocsánatot kérne azért, hogy ilyen vakmerőségre vetemedett.

Virághné elnevette magát.

— Mindig magának van igaza, Anikó. Bánom is én, hancurozom, ahogy a kedvük tartja! De én bemegyek, mert tudni sem akarok az inézet szabályainak ilyen nagyfokú megsérüléséről.

Az iskolaépület bejárata felé szellett.

Anikó elkiáltotta magát:

— Eljen a mi aranyos igazgatónőnk!

— Eljen! — kiáltotta utána mind a negyven leány!

Virághné még hallotta ezt, az ajtóból visszamosolygott a leányokra, az én eltűnt.

Várnay Etelka kérdőre vonta társnőit:

— Szégyeljétek magatokat! Ez az összeállítás! Mintha Anikó nem mindnyájunkért szólott volna!

— Ne bántsd őket, Etelka, — mondta Anikó. — Fődollog, hogy Virághné nem haragszik és mi kedvünkre hancurozhatunk!

Különös a parancs és engedelmesség egymáshoz való viszonya. A leginkább feltűnő ez az inézet fegyelem és a növendékek viselkedése esetében. Fiúknál is úgy van, de talán még sokkal inkább a leányoknál. Amíg szigorú parancs kényszeríti őket csöndre és nyugalomra, minden kis alkalmat megragadnak, hogy a tilalom bilincseit ledobják magukról és csak azért is ellenszegüljenek. Ha azonban engedélyük van arra, hogy viselkedjenek a kedvük szerint, ha senki nem felügyel rájuk és semmiféle parancs nem feszélyezi őket, olyan példás rendet és halhatatlan önfegyelmet tanúsítanak, ami egyenesen meglepő.

Igy történt itt is.

Az igazgatónő távozása után és a kiserőszakolt engedély birtoká-

ban, a leányok egyáltalán nem folytatták a zajongást és hancurozást, hanem párosan és álgva halkán beszélgettek. Természe es hogy Anikó Várnay Etelkára került és mosolyogva mondta:

— Nézd, milyen esendések lettek.

— Mert szégyelik magukat gyávaságukért, — mondta Etelka.

— Dehogyan azér! — nevette Anikó. — Leány vagy te is és tudhatnád, hogy csak arra vágyunk, ami tilos! Éva ósanyánk óta így van ez a világon! Amíg nem volt szabad, jókedvünkben ki akartuk rúgni a ház oldalát! De most, amikor már engedélyünk van rá, úgy viselkedünk, mintha kétféle se tudnánk számolni.

Aztán kis szomorúsággal hangjában, hozzátette:

— Készszeresen édesnek hisszük, amitől eltűnnek.

Etelka a szemébe nézett.

— Úgy mondad ezt, Anikó, mintha szerelmes volnál! Reménytelen szerelmes.

— Talán igazad is van, — felelte Anikó és egykedvűen felhúzta a vállát.

— Kibe?

— Azon nem árulhatom el.

— De nekem csak megmondhatod! — mondta kissé sértődötten Etelka.

— Még neked sem. Ne haragudjál erre, de még neked sem. Senkinek. Nem, mintha nem bíznám meg benned, a legjobb barátónőmben! De még saját magamnak se merem bevallani.

Alkony a búzamezőn

Egy hullámzó tenger,
Maddig a szem előtt
Lágy szellő ringatja
Aranyló kalásszát.

Aggódó szeretet
Leste fejlődését,
Kasza alá hajtja
Engedelmes fejét.

S vágják a rendet
Erős férfi-karok,
Keresztekbe rakják
Áldott kenyérmagot.

A tücsök már ciripel
Mosolyog a hold képe,
S a tarlókon pihen
A gazdag búzakéve.

Jézus pólyácskái,
Áldott kenyérmagvak
A legdrágább ostyát
Lágy kenyeret adnak.

Az ég gazdag áldását
Leküldte a földre...
Imádkozva boruljunk
A drága magyar rögre...

HÜSZKA LÁSZLÓNÉ
MOTIKA IZABELLA

Felhívás az újvidéki Cecília egyházi énekkar alant felsorolt női és férfi tagjaihoz! Az újvidéki Cecília egyházi énekkar női és férfi tagjait kérem, hogy vasárnap (július 9) délelőtt 11 órakor (légiirádó esetén ugyanazon a napon délután 6 órakor) a lakáson tartandó rendkívüli közgyűlésre eljárnak szíveskedjenek. A közgyűlés egyetlen tárgya: Az Orsz. Magyar Cecília Egyesület részéről küldött jutalom és díszokleveleknek az újvidéki „Cecília” egyesület alábbi tagjainak való kiosztása: Benz Alfrédné, Bubori Jánosné, Chikán Ferencné, Harkay Ferencné, Kramer Józsefné, Paszt Ernőné, Milykovicz Szilárdné, Bubori Irén, Bucela Kató, Földvári Juliánka, Flefler Józsa, Józsa Ilona, Kóri Erzsébet, Baumann Elsa, Végh Ilona, Vugrinecz Anna, Joláthy Szilvia, Erlér Henrikné, Kóbor Istvánné, Bogdánovics Margit, Heine Adél, Horák Katalin, Jakab Jolán, Opasics Margit, Weichand Gabriella, Balázs György, Balázs Mihály, Goldmann Károly, Hrabovszky Antal, Kámán László, Kancsár László, Kilár Károly, Pollermann Béla, Bódi Pál, Csiffary Jenő, Fehér Pál, Jakab János, Laudisz János, Tukanits János, Bácsaljay Lajos, Györi Béla, Kóbor István. — Léh Jakab karnagy.

Polgári iskolai előkészítő tanfolyam kezdődik Újvidéken aug. 2-án. Jelentkezni lehet július 20-ig mindennap este 6—7 óra között András u. 9. I. em. Igazgatóság.

Műsoros estét rendez a kulai Levente Egyesület. A kulai Levente Egyesület július hó 9-én este 7 órai kezdettel az Endlein-féle színházteremben nagyszabású műsoros estét rendez. Közreműködnek a következők: Dieszler Eszter, Ernyes Ilona, Kovács Anna, Lajkó Irma, Lóczi Julianna, Pintér Ili, Pintér Joli, Tóth-Ludasi Magdolna, Vighari Olga, György János, Kalatics Ferenc, Kóncz Mihály, Körmöczy Károly és Tenczinger Gábor, a kulai Levente Egyesület zenekara Schofró Miklós vezényletével, Bedei Rácz Józsa és cigányzenekara. A tiszta jövedelmet a bombakárosultak felségélyezésére fordítják.

APRÓHIRDETÉSEK

10 szög terjedő apróhirdetés ára hetekönként 3 pengő. Minden további szó 20 fillér, VASTAGBETŰS 40 fillér. Vasárnap 50% felárral. Hirdetéseket a másnapi lapra déli 12 óráig vesszünk fel.

Állást keres

Intelligens, nagy érettséggel végzett német hölgy IRODAI ÁLLÁST keres. Beszél perfekt németül, keveset magyarul és szerbül. Cím a kiadóban.

Különféle

SZÁRMAZÁSI OKMANYAIRÓL fotó-kópiát BARTHA GEZÁNÁL, fotó-kino szaküzlet, Hitler-utca 11. Telefon 37—52. 7237

Pestről érkezett hírneves PSZICHOLÓGUS, irás-szakértő fogad d. u. 4—7-ig. Petőfi Sándor-utca 62. Ragályi. 7589

Övjük a természeti! Megkezdődött az aratás. Egész évi kenyérünk függ attól, hogy a természeti gyorsabban és minél kisebb veszteséggel takarítsuk be. Különösen most kell sietnünk minden aratási és cséplési munka elvégzésével, mert hiszen a természeti ellenséges repülőgépek által leszórt gyűjtőlapok és egyéb gyűjtőeszközök miatt állandóan tűzveszély fenyegeti. A szükséges óvintézkedéseket minden gazdának idejében meg kell tennie s gondoskodnia kell arról is, hogy a tűzveszélyt a lehető legkisebb mértékre csökkentse. A természet megóvása nemzeti érdek s ezért a természetvédelem összes előírásaival minden érdekeltnak, gazdának és munkásnak egyaránt tisztában kell lennie. A DMKSZ központi irodája is ezt a célt tartotta szem előtt, amikor minden egyes fiókjának, kirendeltségének és taggyűlésének megküldte a m. kir. Országos Légoltalmi Intézet kiadásában megjelent „Mezőgazdasági termények gyűjtőbombák, gyűjtőeszközök és gyűjtőeszközök elleni védelme érés, aratás és cséplés idején” című tájékoztató füzetét, amely pontos felvilágosítást nyújt a természetvédelem minden részletéről. Ezúton külön is felkérjük fiókjaink vezetőségeit, hogy a természetvédelem fontosabb előírásairól az érdekeltebb tagok tájékoztatni szíveskedjenek. De minden egyes vezetőségi tagnak is kötelessége, hogy a maga ismeretségi körében felvilágosítással, tanácsal és közvetlen segítséggel is támogassa földműves népünket a légi terrortámadók elleni hatásos védekezésben.

ELADÓ

3+1-es „Standard” RÁDIO eladó. Előd-utca 15. földszint. 7566

Jókarban lévő GYERMEK SPORT-KOCSI balogumikkal eladó. Pirosi-utca 76. az üzletben. 7597

Eladó RAGLÁN TRENCHKÖT. Megtekinthető 10—12-ig. Mayor tábornok-utca 7. I. em. 7601

ELADÓ elköltözés miatt sürgősen ónémet EBEDLŐ, sárgaréz csillár, állólámpa egyes bútorok férfi gumiköpeny. Madách-u. 2 sárok bejárat. 7502

Eladó: TŰZHELYEK, mely gyermekocsi, kauszok, egy otomán, épületanyag és egy íróasztal. II. Rákóczi Ferenc-u. 86. 7593

Majdnem új BENDZSÓ eladó. Erdőkődmi: II. Rákóczi Ferenc út 59. tr. 7601

KERESLET

Fiatlabb HÁZVEZETŐNÖT 2 személyhez keresek. Fizetés 100—150 pengő. Cím a kiadóban. 7471

SZÖVŐ és SZÖVŐNÖKET, valamint tanulókat felvesz az Újvidéki Textilipar, selyem szövőgyár az állami selyemgyár telepén. 7560

ÉPÍTÉSI VÁLLALAT keres kerékpáros IRODAKÜLDÖNCÖT és EJJELŐRT. Jelentkezés Gr. Csáky-u. 12. I. 3 szám. 12-től 2 óráig. 7563

LIBATOLLAT, kacsatollat, mindenféle ágytollat raktáromon napiáron veszek. Szokola Antal tollbeszerző, Mátyás király-u. 37. 7568

Elegánsan BUTOROZOTT, komfortos garzon LAKÁS keres szőlnő. Közvetítőket díjazok. Címeiket a kiadóba kérek. 7571

Férfi FODRASZEGÉDET azonnali belépésre felveszek. II. Rákóczi Ferenc út 132. Möricz István. 7572

Jókarban lévő FÜRDŐKÁDAT vennék. Cím a kiadóban. 7573

JÁRGÁNYOS SZECSEKAVAGÓT jó állapotban megvételre keres Schuy Jakab gazdasága, Újvidék, Orgona-u. 10.

Három fiatal MUNKÁST keresünk. Gözmalom-u. 6. 7594

MUNKÁST, napszámost, állandó munkára felvesz Bako seprőüzem. Pesti utca 2. 7572

TENGERI MALACOT sürgősen vennék. Ajánlatokat „Sürgős” jellegre a kiadóba. 7585

Fájdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy a legjobb feleség, anya és rokon

Bányai Lajosné szü. Bátor Eszter

életének 46-ik, házasságának 31-ik évében hirtelen elhunyt. Temetése folyó hó 8-án 1/3 órakor lesz a Kölcsei-utca 6. számú óvászaházból a református egyház szertartása szerint beszentelve és a helybeli II. Rákóczi Ferenc-uti református temetőben levő családi sírboltban örök nyugalomra helyezve. Újvidék, 1944 július hó 6-án

A gyászoló család

FIGYELEM!

FIGYELEM!

NYILATKOZAT

Az Antiholsevista Ifjúsági Tabor újvidéki szervezete felhívja a város lakosságának figyelmét arra, hogy az ANTIBOLSEVISTA IFJUSÁGI TÁBOR NEM POLITIKAI PÁRT, ennek értelmében a RÖPCÉDULÁINKAT (amelyeket a m. kir. belügyminiszter az 1944. XLV. t. c. II. §-a és az 56.203/1922. B. M. számú rendelet 1/a alapján engedélyezett,

ELTAVOLITANI VAGY MEGSEMMISÍTENI SZIGORUAN TILOS! Újvidék, 1944. július 6.

H A R C I
A. B. I. T.

ÉLESLŐVÉSZET

Az Ódunától keletre eső területen a m. kir. szegedi V. csendőrkertület parancsnoksága folyó évi július hó 18-án és 19-én a Káty közység melletti ideiglenes lőtérén éleslővésezetet tart.

A veszélyeztetett terület Káty közység határához tartozik. Tiszakálmánfalva, Felsőkabol, Alsókabol felé vezető műúton közlekedni lehet. A dunaparti töltésen a közlekedés tilos.

A lövészet kezdete naponként 7 órakor, vége 19 órakor.

Újvidék, 1944 július hó 3-án.
dr. Temesy Ernő s. k.
tanácsnok.

NYILTTÉR*

Bevásárlási könyvem elveszett Ezen-nel érvénytelenítem.

Újvidék, 1944. július 6.
LÉTICS GYÖRGY, Uzsocki-u. 40.

Tóth András névre szóló polgári személyilap elveszett. Ezen-nel érvénytelenítem.

Újvidék, 1944. július 6.
TÓTH ANDRÁS, Erdélyi-u. 38.

Gruics Száva névre szóló polgári személyilap és hadiüzemi igazolvány elveszett. Ezen-nel érvénytelenítem.

Újvidék, 1944. július 6.
GRUICS SZÁVA, Orosz-u. 18.

Polgári személyi lapom elveszett. ezennel érvénytelenítem.

Újvidék, 1944 július 7.
LÉNÁRT ISTVÁN
7532 Újvidék, Szent Erzsébet u. 71.

Rosenzweig János névre szóló polgári személyilap elveszett, ezennel érvénytelenítem.

Újvidék, 1944 július 6.
ROSENZWEIG JÁNOS
7582 Pósta utca 1.

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Híres a
„GLOBUS” MAGYAR KÖNYVES-
BOLT óriási raktáráról
II. Rákóczi Ferenc-út 42.

Reggeli Újság

N A P I L A P

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Újvidék, II. Rákóczi Ferenc-út 50
Telefon: 21—37, éjjel 20—58

Kiadó: vitéz Árva (András) Dezső

E L Ő F I Z E T É S:

Egy hóra . . . . . P 5.20
Három hóra . . . . . P 15.—